

Växtnamn på Järnamål

I länsbibliotekets dalasamlingar i Falun finns en samling s k småtryck. Där finner man en brokig blandning av pressklipp, småskrifter och diverse annat smått och gott i skilda ämnen som publicerats sedan klockuppröret.

I ett alldeles anonymt konvolut återfanns följande lista över växtnamn på Järnamål. Uppteckningen visade sig vara gjord av en bibliotekarie i Järna, vars gamla mor kände till namnen och som gärna ville rädda dem från glömskan.

Vi publicerar med benäget tillstånd listan i Trollius' sporadiska serie om Dalaväxternas lokabenämningar. Många liknar det vi känner från tidigare sockenförteckningar, annat är alldeles olikt allt vi tidigare stött på, som t ex **gântolâ!**

åller = al	mjöling = kovall
ållerkäkklôr = alkottar	mjömmeltuppâ = åkervädd
årvâ = spergel	mustuppâ = mosippa
björkja /-an = björken /-arna	myrbär = hjortron
bökkblar = liljekonvalj	mässmåstuppâ = smörblomma
bärgtuppâ = skogsnäva	natt ô dag = styvmorsviol
duvôr = stormhatt	Nolåkersvitt = sandtrav
dyngmällâ = svinmålla	nunnustrår = madrör
fällbar = hallon	näkkgålt = näckrosens fröhus
gântolâ = rölleka	pänningris = dvärgbjörk
grôn = ljun	rôgtuppâ = blåklint
grän = gran	schäftâ = skavfräken
gränkäkklôr = grankottar	skôrvtuppâ = kabbleka
gukumat = åkerfräken	skälltuppâ = blålocka
harôtuppâ = kattfot	smölterblåmmâ = smultronblomma
Hårrans händer = jungf Marie nycklar	smälltuppv = smällglim
hundbär = odon	surblar = lungrot
hæddja = hägg	svålugräs = ekbräken
jellmössgras = mjölkört	svarthôvdâ = ängsull
jetpôss = skvatram jyltä = näckros	svinbill = råglösta
(göljyltä = gul näckros)	svintuppâ = maskros
(vitjyltä = vit näckros)	sälk = säl
kattkrut = matlumner	tåll = tall
kattungar = sälglommar	tållhäkklôr = tallkottar
kômmô = hundkax	tisbär = tibast
kragôtuppâ = prästkrage	trånubär = tranbär
kvällstuppâ = rödblåra	tjölôtuppâ = vitsippa (!)
kärrtuppâ = rosling	trôskâ = vattenklöver
lin-bår = lingon	tågbär = stenbär
lôftgräs = myskbrodd	tågggräs = kvickrot
lôfttuppâ = kamomill	tåttål = tåtel
lônfännâ = någon fräken (sjö-?)	vårgve = olvon
lusgräs = lopplummer	vändilârot = vänderot
mjölbar = mjölon	

(Red.)